

Posudek oponenta dizertační práce Ing. Binh Slavické na téma

Částice v moderní vietnamštině

Ing. Slavická si za téma dizertační práce vybrala poměrně složitou otázku analýzy částic (particles) v moderní vietnamštině. Jedná se o téma komplikované i vzhledem k tomu, že se dodnes vedou diskuse, zda se ve vietnamštině rozlišují slovní druhy či nikoli, což je také jedna z otázek, které doktorandka ve své práci věnuje značnou pozornost.

Cílem práce je tedy zkoumat částice jak ze sémantického, tak i funkčního hlediska. V první části práce se doktorandka zabývá teoretickým ukotvením problematiky, přičemž představuje názory významných vietnamských a zahraničních lingvistů zabývajících se tímto tématem. Zároveň předkládá přehled klíčových příruček od francouzských a amerických odborníků, včetně slovníků, ze kterých je pracovní soupis částic sestaven. Ve druhé části práce Ing. Slavická charakterizuje vietnamštinu jako takovou, přičemž hlavní pozornost je věnována otázce slovních druhů ve vietnamštině. Zvláštní pozornost je také věnována osobním zájmenům, neboť jak doktorandka uvedla, jejich výběr souvisí s použitím částic. Nicméně v následující části práce tuto otázku příliš nerozebírá, a tak zde část o osobních zájmenech působí poněkud uměle našroubovaným dojmem. Zde by bylo pravděpodobně na místě uvést alespoň pár příkladů spojení osobních zájmen s částicemi pro lepší pochopení problému. Jádrem práce je kapitola třetí, v níž se Ing. Slavická zabývá problematikou částic. V první části je tak vymezen termín částic a jsou stanovena přesná kritéria pro jejich klasifikaci. Na základě výkladových slovníků byl pak vybrán korpus částic pro analýzu, přičemž Ing. Slavická v ní vychází z poznatků z modality, z pragmatiky a principů zdvořilosti. Poslední, čtvrtá část práce se zabývá další, hlubší analýzou částic v dílech významných představitelů Autonomní literární skupiny, přičemž Ing. Slavická problematizuje ustálené významy částic a obohacuje je i o další vyplývající ze specifického kontextu. Struktura práce je logická, jednotlivé kapitoly na sebe dobře navazují. Ing. Slavická ke své práci využila velké množství zdrojů, tak i sekundární literatury, na které pečlivě a systematicky odkazuje.

Práce je napsána jednoduchým, přímočarým, čtivým a srozumitelným jazykem, byť se v práci občas sem tam vyskytlo poněkud kostrbaté vyjádření, jako např. na str. 47. *„První, na co jsem hned při rešerši narazila je, že zatímco v jiných jazycích je pro to (snad) jen jeden termín, v češtině možná už zažitý i termín partikule, tak dohromady jsou termíny dva, ve vietnamštině nejsem se však nebyla s to rozhodnout, co si vybrat.“*, popřípadě na str. 51. *„J. I. Glebovová, která nabízí výklad s příklady 25 částic.“*, nebo *„L. C. Thompsona (particles). Do částic ovšem rovněž*

zařazuje téměř všechno...“ Jistou vadu na kráse je i obrovské množství spojených/sloučených slov, např. jen na straně 31 se jich vyskytlo na 8 (např. vlivemlatinské, kteříurčují, poslednískupiny, větě).Zátupce, atd.). Je možné, že tento problém vznikl v rámci problému s wordovskými soubory a jejich převedením do pdf., nicméně je to škoda, protože to poněkud kazí jinak velmi dobrý dojem z práce.

Celkově práci považuji za velmi přínosnou, neboť obohacuje dosavadní poznatky o vietnamské gramatice, což je oblast velmi složitá, neboť se mnohdy závěry jednotlivých odborníků (jak vietnamských, tak i zahraničních) na dané téma diametrálně rozcházejí. Byť práci svým charakterem považuji za spíše popisnou (což je důsledkem výběru takto úzkého lingvistického problému), domnívám se, že práce splňuje kritéria kladená na **doktorské práce a doporučuji ji k obhajobě**. Dále bych práci doporučila upravit a vydat, neboť může posloužit jako další výuková a referenční pomůcka pro budoucí studenty vietnamského jazyka.

Možné otázky k obhajobě:

- Prosím osvětlete podrobněji, jak výběr osobních zájmen souvisí s použitím částic?
- Souvisí výběr částic i se zájmeny vztahujícími se na místo? Nebo mohou zájmena vztahující se k místu působit i jako částice, pokud stojí na konci věty?
- Proč jste si ke své analýze částic vybrala díla autorů z Autonomní literární skupiny z 30. let 20. století? Na základě jakých kritérií jste si vybrala jednotlivé romány.

V Praze, dne 23.5.2016

Dr. Mária Strašáková